

nº37 (15-I-1905), ps.53-56.

- * Fonent la mesquinesa de les penes..., nº39 (15-II-1905), ps.56-57. Dedicat a Iu Pascual.
- * Sonet a llahor d'En Lluís Pericas, triomfador en les últimes eleccions de Diputats Provincials, nº42 (30-III-1905), p.49.
- * Llegenda del Montsant, Mallorca, nº45 (15-V-1906), ps.56-62 (57).

I els textos narratius:

- * "Oscar J. EPHNER", Els tres cuchs, nº11 (15-VI-1903), ps.501-506.
- * Joseph CARNER, Color nacional, nº12 (30-VI-1903), ps.568-569. Reproduït d'"El Globo" de Madrid.
- * Joseph CARNER, Els peluts infectes, nº14 (30-VII-1903), ps.89-95. Reproduït de "La Veu de Catalunya".
- * "Albert AGUILÓ", L' enamorada de Jaume Bo-fill, nº16 (30-VIII-1903), ps.158-160.
- * L'idili dels nyanyos, nº23 (15-XII-1903), ps.519-528. Reproduït de "La Veu de Catalunya".

Quant a traduccions, a part de la de Les fourberies de Scapin de Molière, se li poden atribuir aquelles que apareixen signades amb les inicials O.J.E. (58), les quals no corresponen a cap dels redactors ni col.laboradors, però coincideixen amb les d'Oscar J. Ephner, un dels seus pseudònims. D'acord amb aquesta suposició, són seves les següents traduccions, totes elles de poemes:

- * Gabriel VICARE, Sepulcre vell..., nº1 (15-I-1903), p.23.
- * Francis JAMMES, M'han dit..., nº2 (30-I-

1903), p.67.

* Andreu HOLSTROOM, Rondalla, nº3 (15-II-1903), p.106.

* Frederich MISTRAL, La comunió dels sants, nº11 (15-VI-1903), ps.491-492.

L'atribució dels textos de les seccions Actuali-
tats, Llibres i bona part dels d'Informació, és possible tant per les idees expressades com pel to, genuïnament carnerià (59). És lògic que sigui el director qui prengui la iniciativa. El risc d'error, però, no permet una catalogació del material. Emili Vallès, quan s'amaga darrera de pseudònims o quan escriu correspondència privada, sovint empra el mateix tractament del llenguatge. Només hi ha una dada objectiva a calibrar: les ressenyes de la secció de Llibres apareixen sovint signades amb les inicials de membres de la redacció -les de Vallès incloses-, però mai amb les de Carner. Senyal que les anònimes difícilment poden atribuir-se a aquells que en altres moments es valen de les inicials i en canvi tenen moltes possibilitats de pertànyer al director.

A partir de 1903 i especialment a les pàgines de "Catalunya" és quan es fa patent el paper de Carner com a líder. Ja sabem que, tenint en compte la conjuntura sobre la qual s'estableix l'evolució del grup, en els anys anteriors aquest lideratge no és possible perquè els camps d'actuació prioritaris dels seus principals components no són aquells en els quals ell s'esforça per guanyar-se un lloc capdavanter. Ara arriba però el moment en què "és el centre de tot un grup d'amics que el miren com un déu i li ho excusen tot" (60). No els queda altre remei perquè, malgrat que les bromes i sarcasmes dirigits

als companys a vegades s'excedeixen de to, "Carner era un home així: o se l'havia d'estimar o se l'havia d'odiar" (61).

Els seus íntims també en reconeixen públicament el lideratge. Sense excepcions. El deute més eminent i l'acceptació més explícita és la de Jaume Bofill i Mates (62). També és el cas més ben estudiat (63). Només unes dades complementàries poc conegudes, extretes de la correspondència de Bofill a la seva futura muller. Tot i la gran quantitat de cartes trameses mentre són promesos, durant 1904 i especialment 1905 és difícil trobar-ne alguna en què no aparegui per algun cantó el nom de l'amic comú. Fins al punt que un parell de vegades arriba a l'extrem d'excusar-se a mitja carta de no haver-lo citat cap vegada (64). La fascinació condueix a una mitificació en tota la regla, propera al fetitxisme: "Sí, noya, sí, ahir el grrrrann Carner va sublimar ab la seva presència el menjador de casa teva. Els canaris refilearen de joia", li comenta el tres de març de 1905 (65). Sovint en copia textos o en recorda lectures: "En Carner m'ha llegidas sas darreras produccions, hermosas com gairebé tot lo que raja de sa ploma digna dels déus", comenta el dinou de setembre de 1904. I quan el vint-i-nou de gener de 1905 parla de la col.laboració d'ambdós en l'àlbum de Conrad Roure, prefereix reproduir la poesia de l'amic que la seva perquè li agrada més. L'influx és tan enorme que en un altre instant resumeix la manera de ser de la promesa amb una sola paraula: "Oh, com esdevens carneriana sense adonar-te'n! Sofreixo resignat y fins content las tevas rialletas" (26-II-1905). Tot plegat demostra que és un moment en què "Mestre Carner" -així l'anomena en una carta a Rafael Masó de finals de març de 1908 (66)- té una influència decisiva en qualsevol actuació del "dei-

xeble". Menys en un camp: el professional. Com a advocat, Bofill l'aventatja, cosa que Carner -humorísticament- també desitja contrarestar:

*"Com poeta sóch millor
-això és ben sabut, Bofill-
Are, fins com advocat,
quedeu en constant perill" (67).*

Igualment succeeix amb els altres components del grup. Per a Rafael Masó, poder participar en les empreses carnerianes i concretament a "Catalunya" és una gran satisfacció a causa de l'admiració que sent per l'amic. Francesc Viver ho resumeix en una carta no datada, que ha de ser de començaments de 1903:

"Et felicito perquè traballes tant; almenys sembla que has de fer-ho. Això de ser redactor de dos revistes i ficat al poti-poti de la d'en Carner, és la Xauxa pura, la felicitat suprema per un boig com tu."

Com en Bofill, el mestratge es concreta es la còpia dels models poètics. Carner se'n queixa, mig en broma mig en sèrio, un parell de vegades. Primer, en carta de vint-i-nou de setembre de 1904 a propòsit d'un premi del futur arquitecte en els Jocs Florals de Girona d'aquell any amb uns poemes basats en el projecte de Carner d'Els fruits saborosos:

"Amich Masó: Te daran la Flor natural de Girona ab les fruytes que llepas, indecent, després que jo les só abastades."

Després, en una nota personal sense data que no pot ser posterior a 1905 en què el felicita per un premi a Capellades amb una poesia "*força gentil, encare qu. afa-nada*". Això no obstant, el té en consideració. Ho prova no només l'amistat íntima, sinó també que confiï en ell a l'hora de triar il·lustrador per a algun dels seus escrits a "Catalunya".

Emili Vallès és, de fet, l'"inseparable acòlit" de

Carner (68). El lideratge queda expressament reconegut en la seva ressenya a Llibre dels poetas quan, només començar, posa sobre avís que "*dentro de la joven generaci6n literaria de Catalu6a corresponde a Carner un lugar preeminente*" (69). En el seu cas no pot haver-hi influència literària, però sí que s'adverteix un tractament del llenguatge de font indubtablement carneriana. Especialment en la correspondència i en els articles amb pseudònim (70).

Per últim, Alzina i Melis, que en la seva correspondència amb Bofill sempre deixa en primer terme la imatge de Carner, a qui recorda amb nostàlgia una vegada ja ha marxat a Bolonya: "*si sabesses com enyor les trapaceries del nostre estimadíssim Carner*", li comenta el deu de desembre de 1907.

La constatació màxima del lideratge és en l'acceptació sense discussió de les seves idees estètiques i postulats programàtics. I, a nivell anecdòtic, en el protagonisme que assoleix en la comunicació epistolar entre tots ells -és el punt de referència constant per parlar de qualsevol cosa- i en les bromes de què són objecte. Cap dels quatre no s'escapa de les típiques facècies carnerívoles, les quals ajuden a configurar una imatge pública de la qual després li és difícil deseixir-se (71).

Pel seu caràcter reservat, Bofill és qui en surt més malparat. Especialment per la sorpresa que li reserva amb la publicació a "Catalunya" de L' enamorada de Jaume Bofill, que relata la història d'una noia anomenada Pepeta que està febrosament enamorada del poeta, de qui ha llegit un poema en un full de "Vida" amb el qual havia embolicat un paquet de maduixes, que demana a una amiga seva tots els números de la revista gironina que inclouen

composicions del seu amor (ella els hi envia d'amagat perquè el seu marit és partidari de "L'Enderroch", la publicació rival), que un dia es desmaia en ballar amb un jove subscript a "Catalunya" que li parla del poeta, i que al final acaba tísica als dinou anys com tota bona enamorada romàntica. Els biògrafs de Bofill no aclareixen si darrera d'aquesta Pepeta -Josefa Sulé i Coll segons consta en la làpida mortuòria- s'amaga alguna experiència amorosa real.

I aquest és el text que aflora a la llum pública. En la correspondència privada abunden les referències iròniques sobre qüestions amoroses (72). Tant si L'enamorada... es fonamenta en la realitat com en la ficció, la conseqüència immediata és que Bofill, que sosté llargues converses confidents amb l'amic, evita sempre el tema sentimental i procura que no s'assabenti dels primers temptetjos amb la futura muller fins que la cosa ja està molt feta. No li ho comunica fins a l'abril de 1906, quan fa dos anys que es relacionen. Al marge d'aquesta qüestió, les petites bromes són permanents: des del to general emprat en la correspondència fins al joc amb el seu nom (en poc temps l'anomena de cinc maneres diferents: "Jaumet", "Jacme Bofill", "Fiboll", "Jaumich" i "Llobif"), passant per la manera com "Catalunya" informa de la seva victòria en els Jocs Florals de Mallorca de 1904:

"En Jaume Bofill y Matas ha guanyat la Flor Natural a Palma de Mallorca, ab una bella col.lecció que publicarem si Déu vol a CATALUNYA. A Mallorca fou rebut ab grans obsequis. Les coves d'Artà se li tornaren lluminoses, les feréstegues oliveres li suavisaren les branques en dolsos afalachs, els voltors el dugueren pels ayres clars, y el cavall que muntava en Bofill marcà en les penyes senyals de pota més extraordinàries que'l cavall del Rey Jaume. Mallorca serà la

terra dels Dos Jaumes, de Jaume el Conqueridor y d'en Jaume Bofill" (73).

Emili Vallès també s'ha de fer un fart de suportar les graciets del company (74). Sobretot a les pàgines de "Catalunya". No de forma tan directa com Bofill, però. La majoria de vegades les etzibades van contra el pseudònim amb què signa la crítica musical. En aquest sentit destaca l'article pseudo-narratiu En R. Simon y Brunet, el de la crossa, en el qual, amb el to característic, es mostra l'enigma que s'està forjant al voltant del personatge i s'explica tota una història imaginària i divertida per identificar-lo (75). En altres casos, sense filtres. Concretament quan es riu de les seves distraccions com a corrector de proves (76) o dels intents de promoció del seu Resum de gramàtica catalana (1904) (77).

Les bromes dirigides a Rafael Masó també estan relacionades amb les xafarderies amoroses, el punt dèbil per a la mordacitat carneriana. No és estrany que el seu confident en aquestes qüestions sigui Bofill i no Carner (78). Tampoc no s'escapa de la ironia des de les pàgines de "Catalunya". Carner es riu de la seva fidelitat als ambients gironins en una nota no signada titulada Rafel Masó, poeta, dibuixant i agricultor:

"Nostre amich Rafel Masó (de qui publiquem una poesia, ha sigut premiat per un projecte de senyera per l'Orfeó Lleydatà. Si hi ha naturalesas de multiplicitat, n'és una la de l'amich Rafaels Masó. Car ell dibuixa. Ell fa versos. Ell és un eminent agricultor, premiat a Amberes (1889) per una instal·lació de conills, a Marsella (1894) per uns pots de mel. És un poeta pagès, ab més veritat que Virgili. Viu apaciblement en el camp, com l'autor de Mireio, veyent el somriure continuu en la cara de sa esposa y sos fills. Y el Temps passa demunt d'ell com una boyrina rosa" (79).

Alzina i Melis no és una excepció pel que fa al

tafaneig de Carner per conèixer els secrets de la vida sentimental dels amics. Tota una postal de les enviades a Masó està dedicada al tema (80). En el seu cas el text inevitable a les pàgines de "Catalunya" és La cansó de l'Alzina y Melis:

"L'Alzina és de Mallorca;
té un cor sense calancas
y estén els seus dos brassos
igual que duas brancas.
Rosadas té las galtas
entre els homes malsans;
es bo, y als que.l copèjan
els deixa caure aglans.
S'encanta y s'extasia
y crida y s'entussiasma;
riu d'una pessigolla
y una rondalla.l pasma.
Son cor és cel sens bromas
hont no hi tempesta may;
salta com una cabra
y bela com un xai" (81).

La burla és inevitable i tots ells ho saben. L'esperit sarcàstic és inherent a la seva manera de ser. És la seva "dolorosa trajèdia". Resignació i a aguantar. Ho reconeixen -també irònicament i amb afable afany de revenja- en una de les notes d'Actualitats:

"DOLOROSA TRAJÈDIA D'EN JOSEPH CARNER. Recordeu aquella divinitat mitològica condemnada a no poder esguardar la terra perquè inevitablement el foch terrible de sos ulls l'hauria abrusada? Talment aquesta, amichs, és la trajèdia que constitueix el dolorós secret d'en Carner, company nostre. Plagué al Destí posar dintre seu una força satírica omnipotentia; si lliurement obrés, l'incendi y la destrucció y la mort s'estendrien ab ella, y uns quants kilòmetres a l'entorn del nostre company serien desolat pàram, sense vestigis d'humanitat, ni tan sols de vida. Mes ell és dolç, el company nostre; ell és un honrat y ferm catalanista; ell és un noy de sa casa; ell conreua ab convicció aquells tres terrers tradicionals de la Patria, la Fides i l'Amor; ell esclata en salut en la suavitat de las

galtas plàcides, ben netes de tot allò que repugnava a Schopenhauer, per veure-hi un massa evident indici de sexe. Aixís ha d'ofegar, en titànica lluyta el foc destructor, que roman en son interior y només espurneja en alguna d'aquestes bromes hermètiques que lluhèn un instant per a morir tot seguit en la impenetrable Fosca. Aguantem-les, amichs; respectem-les y descobrim-nos , com devant d'una alzina ferida pel llamp, com devant d'Èdip cego y miserable, com devant de tota cosa sagrada per portar el signe o.l pes de la còlera divina, a l'endevinar la interior tempestat d'aquet crani, sovint coronat pels llorens dels certàmens literaris, comuns y forals" (82).

EL CONSELL DE REDACCIÓ

Malgrat que qui té major influència en la publicació és el director i el seu cercle reduït d'amistats íntimes, el nombre de redactors és més ampli i variable (83). Segons recorda Bofill més de vint anys després, la gent que es reuneix a les golfes de la Canonja són Carner, Vallès, Antoni Homar i ell mateix. Més endavant -afegeix-, quan les reunions se celebren al Cercle Artístic de Sant Lluç, el nombre s'amplia (84). De la correspondència de Francesc Viver a Rafael Masó es dedueix que aquest darrer, com a mínim, hi queda vinculat el 1903 (85). En la pròpia revista abunden les petites pistes per a una determinació definitiva. L'ús de pseudònims i el to humorístic permanent, però, dificulten el reconeixement.

Hi ha quatre referències puntuals a tenir en compte. La primera, la que constata que, com a mínim, l'agost de 1903 Alzina i Melis en forma part (86). La segona, aquella en què el crític musical cita els components de la redacció que han assistit a un concert el vint-i-u d'octubre de 1903. Hi barreja noms, sobrenoms i pseudònims, cosa que complica la identificació: Jaume Bofill, Llongueras segundo, Jordi Franch, Alzina i Melis, Vallès, Tallien, Aguiló, Sandiumenge, Segura, Llongueras primero i Carner. Més un ex-redactor: Simon i Brunet (87). La tercera, un repàs irònic de les coses publicades durant 1903 per redactors o col·laboradors significatius. També barreja noms i pseudònims. Hi cita Alzina i Melis, Bofill, Ors, Vallès, Massougues, Aguiló, Oscar J. Ephner, Tallien i R. Montaner, "tots lligats sota la disfressa púdica de l'anònim y de la redacció" (88). La quarta, la llista de finals de 1904, conseqüència de la reestructuració prevista per a 1905. És l'única dada objectiva:

Llorenç Mª Alier, Joan Alzina i Melis, Jaume Bofill i Mates, Josep Carner, Manuel Duran i Duran, Jaume Figueras, mossèn Lluís Gispert, Joan Mª Guasch, Joan Llongueras, Antoni Muntanyola, mossèn Josep Paradedà i Enric Paz. En el número següent s'afegeix Josep Roig i Raventós (89).

D'altra banda, les seccions habituals van signades per gent que per força ha de pertànyer a la redacció. De la crítica musical se n'ocupen R. Simon i Brunet, R. Montaner i, cap al final, Jordi Franch i S.B. Barri. Hi ha un apartat poc prolífic titulat Dramàtica del qual es fa càrrec Tallien. El 1905 Enric Paz es responsabilitza de les crítiques teatrals. Les ressenyes de llibres, generalment anònimes, a vegades van signades amb inicials fàcilment identificables: J.A.M. (Joan Alzina i Melis), E.V. (Emili Vallès) o J.B. (Jaume Bofill). També hi ha una participació puntual de Jeroni Martorell, que signa amb les seves inicials algun article que en l'índex general apareix entre els de la redacció (90).

A la vista dels indicis existents, es poden extreure conclusions força precises. En primer lloc, en el cas d'Antoni Homar. Només el cita Bofill en la conversa de 1927 i no publica mai res ni apareix en les llistes d'adhesió de l'homenatge a Maragall. Alguna mena de relació ha de tenir, però, des del moment que Carner el fa blanc de les seves burles, amb un estil semblant al que reserva per als altres companys. Segurament és un paísà d'Alzina i Melis, vingut també de les illes, que fa coneixença amb ells però que no arriba a relacionar-se amb la revista ni directament amb cap de les activitats del grup. Queda descartat (91).

En segon lloc, els pseudònims de l'enumeració que corresponen al propi Carner: "Aguiló" i "Ephner" (92). En

tercer lloc, l'al·lusió a Tallien com a crític teatral. Es tracta del mateix Segura, un altre dels noms sorgits en les enumeracions del crític musical (el "baryton wagnerià"). Concretament de Josep Segura i Tallien, baríton que col·labora en aquests anys amb l'Associació Wagneriana i que aconsegueix un cert èxit fora del país. Dues puntualitzacions més ajuden a la identificació. La primera, que el crític musical esmenti en un determinat moment que hi ha dos músics a la redacció. Només poden ser ell i Joan Llongueras (93). La segona, la comprovació que en l'índex mai no apareix res signat directament per Segura. Difícilment passarà per la redacció sense publicar, per la qual cosa és més que probable que les col·laboracions com a "Tallien" siguin seves (94). El seu paper com a redactor és mínim. Hi intervé molt poc i en un moment determinat se li retira la confiança (95).

En quart lloc, Magí Sandiumenge, que en algun moment anterior a 1905 arriba fins a la redacció. Ho demostra l'aparició d'un article sobre Francesc Pujols signat amb les inicials M.S. que en l'índex general és entre els que s'assumeixen conjuntament (96). El contacte amb Carner prové de la Congregació Mariana i dels passadissos universitaris (97). L'incorpora perquè el té ben considerat com a escriptor i com a traductor. Per això el col·loca entre els models de nous poetes joves catalans (98) i n'aplaudeix les traduccions de Maeterlinck.

En cinquè lloc, Jordi Franch, de més difícil identificació. És citat pel crític musical, no consta en les llistes del número 35-36 i en canvi signa diverses ressenyes de 1905. Cal creure que és el pseudònim d'algun dels redactors proposats per a la tercera etapa, però no hi ha cap pista prou versemblant. Com a màxim, la utilitat

zació del pseudònim "Dr. Franch" o "Franch" per part de Joaquim Cabot i Rovira en alguns articles a "La Renaixensa", a "Il·lustració Catalana", a "La Veu de Catalunya" setmanari i en el llibre La tasca del catalanisme (1900). El fet que Cabot sigui d'una altra generació i ostenti un gran prestigi social en aquell moment dificulta la certitud de la suposició. A part que el seu nom tampoc no apareix en el llistat de finals de 1904. L'únic raonament acceptable és la identificació indubtable amb el redactor de "Montserrat" encarregat de qüestions artístiques, que signa també "Jordi Franch", i que hi col·labora des de 1900, any en què el "Franch" de Cabot és ben usual. La participació en una revista com "Montserrat" és més convincent i també el tipus d'articles (és l'autor de Lo renech a Catalunya, per exemple). No oblidem que Cabot té cura de qüestions artístiques en els primers números de "La Veu de Catalunya" setmanari. A "Catalunya", però, "Jordi Franch" s'encarrega de les notes musicals, tema que també tracta escadusserament a "Montserrat". ¿No és Cabot un dels fundadors de la "Revista Musical Catalana" i una de les ànimes de l'Orfeó Català? D'altra banda, té fama de saber-se adaptar a les necessitats de la joventut intel·lectual, sempre i quan no es posi en dubte el fonament tradicionalista (99). Tot plegat, però, no passa de ser una conjectura.

En l'enumeració de possibles redactors també apareix el nom d'Eugeni Ors. No arriba a formar part de l'equip, però. Simplement és un col·laborador destacat i com a tal apareix en una llista publicada en els primers números, en la qual no es barreja el nom de cap dels redactors (100).

Per últim cal identificar el crític musical, que és qui fa la majoria de citacions que serveixen de base per

a l'anàlisi i que té un paper destacat en la revista. Des del número dos fins al catorze apareix una secció dedicada al tema signada per Remigi Simon i Brunet (101). Pel tipus de llenguatge i per les referències dels altres companys, se sobreentén que qui s'hi amaga al darrera és Emili Vallès (102). Per força ha de ser algú íntimament relacionat amb Carner i Vallès ho és. De mica en mica es va creant una llegenda al voltant de la personalitat del misteriós crític musical. Especialment a partir del moment que deixa de col·laborar-hi i de l'al·lusió humorística amb què l'acomiaten (103). El punt culminant de la recreació fictícia és l'esmentat article de Carner -signat amb el pseudònim d'"Albert Aguiló"- titulat En R. Simon y Brunet, el de la crossa. En el número dinou la secció de crítica musical abandonada per Simon i Brunet és recuperada per Ricard Montaner, el qual la signa de forma quasi ininterrompuda fins a finals de 1903. El to continua essent desenfadat i burlesc, molt semblant al de les ressenyes del primer semestre, per la qual cosa hom pot pensar que Ricard Montaner és un altre pseudònim de Vallès (104). Tant amb una signatura com amb l'altra la secció de música esdevé un calaix de sastre capaç d'incloure qualsevol informació. La broma amb el "revister musical de «Catalunya»" (105) no s'acaba i la llegenda, ara ampliada a dos personatges, va prenent cos.

Durant 1905 hi ha alguna ressenya musical de Jordi Franch, però qui té més pes en l'apartat corresponent de la secció general d'Actualitats és Segon Benet Barri, sens dubte un altre pseudònim. En aquest cas la identificació no és segura, tot i que el to distès continuï essent el mateix i el personatge esdevingui blanc per a noves bromes (106). Aquest seguit de consideracions permet destriar amb força precisió qui són els redactors de

"Catalunya" durant 1903 i 1904. Sota la direcció de Carner, la relativa direcció artística de Jaume Llongueras i el mecenatge de Jaume Figueras, treballa un grup no del tot tancat en el qual destaquen els incondicionals (Vallès, Bofill, Masó i Alzina), que es complementa amb altres aportacions més esporàdiques (Magí Sandiumenge, Josep Segura i Tallien, Jeroni Martorell i Joan Llongueras).

Amb la reestructuració per a 1905 i el trasllat als locals del Cercle Artístic de Sant Lluc desapareixen els noms de Jaume Llongueras, d'Emili Vallès, de Rafael Masó i de tots els esporàdics, amb excepció de Joan Llongueras. I s'afegeixen els de Llorenç Mª Alier, Manuel Duran i Duran, mossèn Lluís Gispert, Joan Mª Guasch, Antoni Muntanyola, mossèn Josep Paradedà, Enric Paz i Josep Roig i Raventós (107). Aquest nou reguitzell de noms permet intuir quines són les preferències de Carner i els principals contactes del moment. La llista, però, és un xic artificiosa. Respon a la voluntat de promoció de la publicació per tal d'adquirir una imatge diferent -més establerta i prestigiosa-, tot i que en realitat els qui la porten continuen essent els mateixos.

En alguns casos -els d'Alier, Guasch i Muntanyola- la coneixença prové de la Congregació Mariana. El contacte de Llorenç Mª Alier amb el grup és mínim i el seu paper a la revista també. Només hi publica un article d'antropologia en el qual es defensen argumentacions espiritualistes oposades a les positivistes (108). Joan Mª Guasch no arriba a publicar-hi res des del moment que se'l cita com a redactor. Amb anterioritat, alguns poemes i prou (109). Antoni Muntanyola, a part de la tasca artística amb el pseudònim d'"Amyc", es limita a un parell de col.laboracions literàries (110).

La proximitat a mossèn Lluís Gispert i mossèn Josep Paradedada també té un origen indirecte a la Congregació, tot i que no hagin estat congregants. És el model de poetes que l'Acadèmia Catalanista propugna i quan Carner hi disserta el febrer de 1905 sobre Poetes joves catalans, els menciona tots dos i en parla conjuntament a causa de llur personalitat forta i distingida. Destaca de Gispert el seu coneixement dels clàssics i les traduccions, i de Paradedada la seva mestria a l'hora de tractar la vida rural poèticament i sense afectacions.

Lluís Gispert i Casellas és conegut bàsicament per les seves traduccions d'Horaci, gran part de les quals veuen a llum precisament a "Catalunya". El fet que li encarreguin la ressenya de La filosofia nacional de Catalunya de mossèn Bové -un llibre que la redacció considera important- fa pensar en afinitat al grup. En caure malalt cap a 1906 el visiten amb freqüència i en morir el 1909 Carner li dedica un article a "La Veu de Catalunya" en el qual se'l qualifica com a "*exemple de pietat recollida, d'idealitat no contaminada jamay*" i es fa patent l'amistat existent (111). La coneixença amb Josep Paradedada té un fonament semblant: la coincidència en jocs florals locals i en revistes catòliques. A "Catalunya" es publiquen alguns dels seus poemes i una traducció d'èglogues de Virgili (112).

Manuel Duran i Duran és un dels narradors potenciats per la revista. A un nivell semblant al de Joan Rosselló i proper al de Joaquim Ruyra. És amic de Carner, tot i que la diferència d'edat l'allunya necessàriament del seu equip. A ell confia les il·lustracions de Llibre dels poetes i el 1906, en morir, li dedica un article a "Art Jove" en el qual repassa els vincles d'amistat existent (113).